

Satan, en besejret fjende

Ugens vers

”De har besejret ham ved Lammets blod og ved deres vidnesbyrds ord. De havde ikke livet for kært til at gå i døden“ (Åb 12,11).

Introduktion

Åbenbaringen 12-14 forbereder os til endetidsdelen af bogen Åb 15,1-22,21). Den første halvdel af bogen (Åb 1,1-11,19) beskriver menighedens åndelige kamp i en fjendtlig verden ned igennem den kristne tidsalder. Resten af bogen fokuserer på nøglebegivenheder, der fører frem til Jesu genkomst og oprettelsen af Guds rige.

Formålet med kapitel 12 er at give os et overordnet billede af den sidste krise i verdens historie. Det viser os udviklingen af den store strid mellem Kristus og Satan ned igennem historien.

I Åbenbaringsbogen er Satan Guds og hans folks ærkefjende. Hans eksistens er virkelig, og han står bag al ondskab og alt oprør i hele universet. Han ved, at hans sidste chance for at besejre Gud før Jesu genkomst er at vinde slaget ved Harmagedon. Han fokuserer derfor alle sine anstrengelser på at forberede sig til den begivenhed.

Åb 12 skal give Guds folk en forsikring om, at Satan ikke vil sejre. Det er også en advarsel om, at Satan er målrettet og vil føre en total krig mod Guds sidste menighed. Guds folk i endens tid finder deres eneste håb og kraft til at vinde sejr i Kristus.

Ugens tekster

- Åb 12
- 1 Mos 3,15
- Es 14,22-15
- Dan 7,23-25
- 2 Thess 2,8-12
- Åb 13,13-14; 19,20

Kvinden og dragen

Åb 12,1-5

I synet ser Johannes to store tegn: en kvinde, der er ved at føde og en drage. Hvem er denne kvinde, og hvad lærer disse vers os?

I Bibelen er en kvinde et symbol på Guds folk (2 Kor 11,2); en ærbar kvinde symboliserer Guds trofaste folk, mens en skøge symboliserer Guds frafaldne folk. Kvinden i Åb 12 er først et symbol på Israel, som Messias kom til (Åb 12,1-5); i versene 13-17 symboliserer hun den sande kirke, der føder endetidens rest.

Kvinden i synet er klædt i solen og har månen under sine fødder. I Bibelen repræsenterer solen Kristi karakters herlighed, hans retfærdighed (Mal 4,2). Han er "verdens lys" (Joh 8,12), og hans folk skal genspejle Guds kærlighed over for verden (Matt 5,14-16). Månen, som er "det mindste" lys (1 Mos 1,16), peger på løfterne i Det Gamle Testamente, der pegede frem til Kristi gerning på Det Nye Testaments tid.

Det næste symbolske tegn i synet var en "rød frygtelig drage med syv hoveder og ti horn og syv kroner på sine hoveder" (Åb 12,3). Dragen identificeres senere som Djævelen og Satan, den gamle slange (Åb 12,9). Teksten siger, at dens hale fejede en tredjedel af himlens stjerner bort og styrtede dem ned på jorden (Åb 12,4). Halen er et symbolsk instrument til at bedrage med (Es 9,14-15; Åb 9,10). Efter Satans fald fra sin ophøjede stilling i himlen (Es 14,12-15) var han i stand til at forføre en tredjedel af de himmelske engle. Disse faldne engle er de onde ånder, som er Satans medarbejdere i kampen mod Gud og hans arbejde for at frelse menneskene (se 1 Tim 4,1). Dragen med "syv hoveder og ti horn", bruges også som et symbol på de kræfter i verden, som lader sig bruge af Satan: det hedenske Rom (Åb 12,4) og spiritisme (Åb 16,13). "Det var ham [Satan], der tilskyndede Herodes til at stræbe Frelseren efter livet. Men Satans bedste våben i den kamp mod Kristus og hans tilhængere, som blev ført i de første århundreder af den kristne tidsalder, var det hedenske Romerrige. Dragen er først og fremmest et symbol på Satan, men den er også et symbol på det hedenske Romerrige" (Ellen White, *Mod en bedre fremtid*, s. 354).

Åb 12,1-5
1 Mos 3,15

Hvilken forbindelse er der mellem de to tekster?

Lige fra begyndelsen ventede Satan på Messias – barnet, som skulle fødes for at ødelægge ham. Satan benyttede det hedenske Romerrige (dragen i Åb 12,4) i sin modstand (se Matt 2,13-16), men barnet blev "borttrykket til Gud og hans trone" (Åb 12,5).

Satans styrtes til jorden

Åb 12,7-9

Denne tekst taler om en krig i himlen. Hvori bestod denne krig, som førte til Satans bortvisning fra himlen?

Satan blev bortvist fra himlen ved begyndelsen af den store strid. Han ønskede at tilrane sig himlens trone og gøre sig "lige med den Højeste" (Es 14,12-15). Han var i åbent oprør mod Gud, men blev besejret og forvist til jorden. Med ved at bedrage Adam og Eva, det første menneskepar, tilranede Satan sig Adams rolle som hersker over denne verden (Luk 4,6). Som denne verdens selvdråbte hersker (Joh 12,31) krævede han adgang til himlen for at deltage i himlens råd som jordens repræsentant (Job 1,6-12). Men efter Satans nederlag, da Jesus døde på korset, har han og hans faldne engle været bundet til jorden som et fængsel, indtil de får deres straf (2 Pet 2,4; Jud 6).

Ved sin død løskøbte Jesus det, der var gået tabt, og Satans sande karakter blev åbenbaret for hele universet. "Satan så, at hans bedrag var afsløret. Hans væsen var nu blevet åbenbaret for de syndfri engle og hele det himmelske univers. Han havde afsløret sig selv som morder. Ved at udgyde Guds Søns blod havde han afskåret sig selv fra enhver form for sympati fra de himmelske magter. Herefter var hans virkefelt indskrænket" (Ellen White, *Jesu liv*, s. 555). Over for hele universet blev jordens herredømme overført fra Satan til Jesus, og han blev erklæret som jordens retmæssige hersker (Ef 1,20-22; Fil 2,9-11).

Jesus forudsagde denne begivenhed, da han sagde: "Nu fældes der dom over denne verden, nu skal denne verdens fyrste jages ud" (Joh 12,31).

Med denne dom over Satan "er frelsen og magten og Riget vor Guds og herredømmet hans salvedes" (Åb 12,10). Satan har stadigvæk en begrænset magt til at skade Guds folk på jorden, men det er med en viden om, at "hans tid er kort" (Åb 12,12). Og fordi hans tid er kort, gør han alt, hvad han kan, for at forårsage så meget smerte, lidelse og ødelæggelse her på jorden som muligt.

Hvad lærer Åb 12,11 om, hvordan vi kan forsvare os mod Djævelen? Se også Ef 6,10-18.

Til at tænke over

Krig på jorden

Åb 12,13-14

Efter at Satan blev bortvist fra himlen, fortsatte han sit angreb på menigheden i de 1260 profetiske dage/år. Hvordan var Gud involveret med sin menighed i denne periode?

"Satans nedstyrtning som brødrenes anklager i himlen blev opnået gennem Kristi store gerning, da han gav sit liv. Til trods for Satans vedvarende modstand blev frelsesplanen gennemført... Da Satan vidste, at det herredømme, han havde tilranet sig, til sidst ville blive taget fra ham, besluttede han sig for hæmningsløst at ødelægge så mange som muligt af de skabninger, som Gud havde skabt i sit billede. Han hadede menneskene, fordi Kristus havde vist dem så stor tilgivende kærlighed og medfølelse, og nu gjorde han sig klar til at benytte enhver form for bedrag mod dem, så de om muligt kunne gå fortabt. Han gjorde sin indsats endnu mere intens på grund af sin egen håbløse tilstand" (Ellen White, *The Spirit of Prophecy*, 3. bind s. 194-195).

Der er ingen tvivl om, at Satan fortsætter sine aktiviteter på jorden ved at rette sin vrede mod menigheden, som er genstand for Kristi store kærlighed på jorden. Men den finder guddommelig beskyttelse i ørkenen i en profetisk tidsperiode på 1260 dage/år.

Tidsperioden for Satans forfølgelse af kvinden omtales to gange i Åb 12 som 1260 dage/år (Åb 12,6) og "én tid og to tider og en halv tid" (Åb 12,14). Begge henviser til tidsrammen for det lille horns forfølgende aktiviteter, som omtales i Dan 7,23-25. Profetiske dage symboliserer år i Bibelen. Den tid i historien, der passer på denne periode, er 538-1798 e. Kr., hvor romerkirken dominerede den vestlige verden, indtil 1798, hvor Napoleons general Berthier satte en stopper for Roms undertrykkende magt, i hvert fald midlertidigt.

I løbet af denne lange periode spyr dragen en flod af vand ud af sin mund for at ødelægge kvinden. Vand symboliserer folk og nationer (Åb 17,15). I denne periode sendte Rom hære og folkeslag imod Guds trofaste folk. Hen imod afslutningen af denne profetiske periode opsluger en venlig jord vandet og redder kvinden, idet den sørger for et fristed til hende. Denne hjælp peger på det tilflugtssted, som Amerika med dets religionsfrihed, gav Guds folk (Åb 12,16).

Til at tænke over

Tænk over, hvor længe denne forfølgelse varede – 1260 år. Hvad bør det fortælle os om, hvor begrænsede vi er i vores forståelse af, hvorfor ting som fx Jesu genkomst synes at tage så lang tid, i hvert fald fra vores synsvinkel?

Krig mod kvindens øvrige børn

Åb 12,17

Hvem fører Satan krig mod i endens tid?

Det græske ord, som på dansk er oversat med "øvrige" børn, beskriver dem, som forbliver trofaste mod Gud, mens hovedparten falder fra. Den græske oversættelse af 1 Kong 19,18 bruger udtrykket om dem, der bliver "tilbage"; Åb 2,24 siger "de andre". Rom 9,27 kalder det samme begreb "en rest". I endens tid, når de fleste af jordens mennesker vælger Satans side, vil der være en gruppe mennesker, kaldet af Gud efter 1798, som forbliver trofaste mod Kristus, når de udsættes for hele Satans vrede.

Åb 12,17

Hvilke to egenskaber kendetegner "resten" i dette vers? Hvordan kan man vide, om man tilhører Guds rest i endens tid?

Guds rest i endens tid holder Guds bud. Åb 13 viser, at den første tavle af De Ti Bud bliver central i kampen i endens tid. De fire første bud handler først og fremmest om tilbedelse. Hovedspørgsmålet i den afgørende krise handler om, hvem der skal tilbedes. Mens verdens mennesker vil vælge at tilbede dyrets billede, vil Guds rest tilbede Gud Skaberen (Åb 14,7). Det fjerde bud, sabbatsbuddet, peger specifikt på Gud som vores skaber. Det er en af begrundelserne for, at dette bud vil spille en afgørende rolle i den sidste krise i endens tid.

Den anden egenskab hos "resten" i endens tid er, at de "holder fast ved Jesu vidnesbyrd," som Åb 19,10 forklarer som "profetiens ånd". Ved at sammenligne dette vers med Åb 22,9 ser vi, at Johannes' "brødre", som holder fast ved Jesu vidnesbyrd, er profeter. Udtrykket "Jesu vidnesbyrd" henviser derfor til, at Jesus vidner om sandheden gennem sine profeter, ligesom han gjorde gennem Johannes (Åb 1,2). Åbenbaringsbogen viser, at Guds folk i endens tid vil have "profetiens ånd", som vil vejlede dem gennem de vanskelige tider, når Satan vil gøre alt, hvad han kan for at forføre og ødelægge dem. Vi adventister har fået denne gave af profetisk indsigt i Ellen Whites gerning og skrifter.

Til at tænke over

Hvad oplever du som noget af det mest utrolige, vi har fået åbenbaret gennem "profetiens ånd"? Hvilken forpligtelse lægger denne gave på os som enkeltmennesker og som menighed?

Satans strategi i endens tid

Åb 12,17

Vi ser her en ændring i Satans strategi i sit forsøg på at forføre Kristi trofaste efterfølgere. Ned igennem historien har han benyttet sig af umærkelige kompromiser inden for kirken og gennem tvang og efterfølgelse udefra. Denne strategi lykkedes i mange århundreder, men blev modvirket af Reformationen og den gradvise genopdagelse af bibelske sandheder blandt Guds folk. Men Satans tid er ved at udløbe, og derfor intensiverer han sin indsats. Han går hen "for at føre krig" mod Guds restmenighed (Åb 12,17) og bruger alle kneb. Der vil nu være dæmoner, der udfører mirakler, og spiritualistiske manifestationer (Åb 16,14).

Det er værd at bemærke, at ordet "forføre" benyttes regelmæssigt i Åb 12-20 til at beskrive Satans aktiviteter i endens tid. Ordet "forføre" indleder (Åb 12,9) og afslutter (Åb 20,7-10) Åbenbaringsbogens beskrivelse af Satans aktivitet i endens tid.

2 Thess 2,8-12
Åb 13,13-14;
19,20

Hvori består Satans forførelser i endens tid?

Åbenbaringsbogen 12-20 beskriver Satan, som forsøger at opnå verdens loyalitet. Han benytter en religiøs/politisk magt i tillæg til politiske magter for at udføre sit arbejde: det hedenske Rom, symboliseret ved dragen (Åb 12,4-5), efterfulgt af en magt, der symboliseres ved dyret fra havet (Åb 12,6.15), og til sidst en magt, der symboliseres ved dyret fra jorden (Åb 13,11). I resten af Åbenbaringsbogen er medlemmerne af det sataniske triumvirat – hedenskab/spiritisme symboliseret ved dragen, Romerkirken, symboliseret ved dyret fra havet, og den frafaldne protestantisme, symboliseret ved dyret fra jorden, der lignede et lam – uadskillelige i deres modstand mod Guds aktiviteter i verden. De arbejder sammen om at forføre menneskene og få dem til at stille sig på Satans side i "krigen på Gud den Almægtiges store dag" (Åb 16,13-14). Disse falske systemer vil alle blive tilintetgjort ved Jesu genkomst (Åb 9,20), mens dragen, som symboliserer Djævelen, som udførte sit arbejde gennem disse jordiske magter (Åb 12,9), tilintetgøres efter de tusind år (Åb 20,10). Åbenbaringsbogen viser, at forførelsen i endens tid vil være så stor, at de fleste mennesker vil blive forledt til at vælge fortabelsens vej (Matt 7,13).

Til at
tænke over

To gange gives der et kald i Åbenbaringsbogen om visdom og åndelig dømmekraft for at genkende og modstå Satans forførende aktiviteter i endens tid (Åb 13,18; 17,9). Hvilken slags visdom tales der om? Hvordan kan vi ifølge Jak 1,5 opnå denne visdom?

Til videre studium

Ellen White, *Mod en bedre fremtid*, "Fejlagtige fortolkninger"
s. 418-427

Hensigten med Åb 12 er først og fremmest at fortælle Guds folk, at endetidens begivenheder er en del af den store strid mellem Kristus og Satan og hans dæmoniske kræfter. Bogen advarer Guds folk om, hvad de står over for i dag, og hvad de kommer til at møde i endnu større grad i fremtiden fra en erfaren og rasende fjende. Paulus advarer i 2 Thess 2,9-10 om Satans aktiviteter i endens tid: "Den løses komme er Satans værk og sker med al kraft og med løgnetegn og løgneundere og med al uretfærdighedens bedrag over for dem, der fortæbes, fordi de ikke har taget imod kærlighed til sandheden, så de kunne blive frelst."

Åbenbaringsbogen formaner os til at tage fremtiden alvorligt og gøre vores afhængighed af Gud til vores første prioritet. Bogen forsikrer os også om, at selv om Satan er en stærk og erfaren fjende, er han ikke stærk nok til at vinde over Kristus (se Åb 12,8). Det eneste håb, som Guds folk har, finder de i Jesus, som i fortiden har besejret Satan og hans dæmoniske kræfter. Og han har lovet sine trofaste efterfølgere at være med dem "alle dage indtil verdens ende" (Matt 28,20).

Spørgsmål til
drøftelse

- 1. Vi syvendedags adventister ser os selv som en opfyldelse af beskrivelsen af Guds "rest" i endens tid. Denne opgave indebærer både privilegier og ansvar (se Luk 12,48). Hvorfor må vi være forsigtige med at tro, at den garanterer vores egen personlige frelse?**
- 2. "Vi taler alt for meget om Satans magt. Det er rigtigt, at Satan er en mægtig skabning: men jeg takker Gud for en mægtig Frelser, som kastede Den Onde ud af himlen. Vi taler om vores modstander, vi beder om ham, vi tænker på ham; og han bliver mere og mere truende i vores fantasi. Men hvorfor ikke tale om Jesus? Hvorfor ikke tænke på hans magt og kærlighed? Satan glæder sig, når vi fremstiller hans magt. Løft Jesus op, tænk på ham, og ved at se på ham vil du blive forvandlet efter hans billede" (Ellen White, *Advent Review and Sabbath Herald*, 19. marts 1889). Hvordan er kristne med til at forstærke Satans magt? Hvilke farer er der på den anden side i at fornægte ikke alene Satans magt, men også hans virkelighed?**

Aktiviteter og dialog

Guds Ord

- Åbenbaringen 12,1-6 og 7-9 indeholder symbolske syner med to kampe. Først forsøger dragen at dræbe/opsluge kvindens drengebarn, som tydeligt nok symboliserer Jesus Kristus. Kvinden og dragen er blevet præsenteret som himmeltegn i 12,1 og 3. Dernæst følger en kamp i himlen mellem Mikael og dragen, som identificeres med Satan. Tænk over følgende spørgsmål til tekstens mening:
  - Hvem eller hvad tror du, at kvinden symboliserer? (Sml. med brugen af et tilsvarende billede i fx Es 37,3; Hos 2,22; Jer 2,1-2).
  - Foregår de to kampe historisk efter hinanden? Altså, er de kronologiske?
  - Hvilken betydning har det mon, at de ses i himlen?
  - Hvilke udtryk i 12,7-12 viser, at denne strid har et juridisk element?

Uddybende spørgsmål

- Hvordan viser den store strid mellem godt og ondt sig i dit og mit liv? Tal sammen om områder og situationer, hvor I i denne uge har måttet vælge side!
- Bibelen taler om åndemagter og dæmoner. Oplever vi kun den store strid, hvis vi direkte møder onde ånder?
  - Hvordan kan det være, at denne side af striden opleves meget stærkere i andre dele af verden? Eller gør den?

Ord og udtryk

- Det bliver ofte bemærket, at adventister i forhold til andre kristne generelt har et lidt andet syn på, hvem Mikael er. Vi ser ham som Jesus, mens den kirkelige tradition har opbygget et billede af Mikael som "kun" en engel, en af de syv ærkeengle sammen med Gabriel, Rafael osv. Af de mange engle, som traditionen kender til, er kun Mikael og Gabriel nævnt ved navn i Bibelen, og Mikael er i Judas 9 kaldt for "ærkeenglen Mikael".
- Er han derfor en skabning, siden han er kaldt for engel? Dertil er svaret "nej". De bibelske ord for engel betyder ganske enkelt sendebud. De kunne være skabninger, både himmelske væsener og mennesker (ordet bruges om disciplene i Luk 9,52-53); men Gud selv er i fx 1 Mosebog også flere gange identificeret med "Herrens engel" (se 1 Mos 16,7-13; 22,11-15; jf. 2 Mos 3,2).

- Første gang, Mikael er omtalt i Skriften, er i Daniels syn i kapitel 10-12. Her præsenteres Mikael først som "en af de fornemste fyrster" (Dan 10,13). Det kan først give det indtryk, at Mikael kun er en blandt mange; men udtrykket kan også oversættes med "den øverste af fyrsterne", jf. Åb 19,16: "kongernes Konge og herrernes Herre." Og lidt senere fremgår det klart af Dan 10,21 og 12,1, at Mikael er fyrsten over Guds folk (jf. Dan 8,11) og vores forsvarer i striden med den Onde (jf. Åb 12,7-9).
- Vi må da spørge os selv om, hvem vores himmelske forsvarer er, hvis det ikke er Jesus? I Judas 9 bliver vi fortalt, at Satan forsøgte at forhindre Moses' opstandelse; men Mikael overvandt ham. Hvem er det, som overvinder den Onde og sikrer opstandelse og sejr over død, hvis det ikke er Jesus?
- I kirkelig tradition bliver engle ofte fremstillet som himmelske væsener, som vi må gå igennem for at komme til Gud. Men når vi tror, at den person, som Bibelen benævner Mikael (ikke traditionens Mikael) er Jesus selv, skyldes det netop, at vi ikke tror, at der er nogen anden mellemmand mellem Gud og mennesker end Jesus selv. Han kan forene Gud med os, fordi han ikke er skabt og er ét med Gud. Han kan forene os med Gud, fordi han er fuldt og helt menneske. Frelser, ven og eksempel, forsvarer og sendebud fra Gud selv.

Til at
tænke over

På sin generalforsamling i 2005 tilføjede Syvende Dags Adventistkirken et nyt punkt til sine grundlæggende trospunkter. Det fik nummer 11 og handler om Kristi sejr over de onde magter. Især fra den tredje verden havde mange adventister ønsket, at kirken klarere udtrykte, hvad vi alle er enige om, nemlig at Jesus på korset overvandt dødens og dødsriget magter. Vi behøver derfor ikke at frygte for de onde magter, når vi hviler i tillid til Jesu fuldbagte værk, og når vi gør det ved at fastholde vores kontakt med frelseren gennem bibelstudium og bøn.

